

საქართველოს მთავრობის

დადგენილება №759

2014 წლის 31 დეკემბერი

ქ.თბილისი

საქართველოს ტერიტორიაზე ცოცხალი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირებისას, უსაფრთხოების, ეტიკეტირების, შეფუთვისა და იდენტიფიკაციის პირობების შესახებ

მუხლი 1

„ცოცხალი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების შესახებ“ საქართველოს კანონის 32-ე მუხლის პირველი პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის საფუძველზე, დამტკიცდეს თანდართული დებულება „საქართველოს ტერიტორიაზე ცოცხალი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირებისას, უსაფრთხოების, ეტიკეტირების, შეფუთვისა და იდენტიფიკაციის პირობების შესახებ“.

მუხლი 2

დადგენილება ამოქმედდეს 2015 წლის პირველი იანვრიდან.

პრემიერ-მინისტრი

ირაკლი ღარიბაშვილი

დებულება

„საქართველოს ტერიტორიაზე ცოცხალი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირებისას, უსაფრთხოების, ეტიკეტირების, შეფუთვისა და იდენტიფიკაციის პირობების შესახებ“

მუხლი 1. ზოგადი დებულებანი

1. ეს დებულება შემუშავებულია „ცოცხალი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, საქართველოს ტერიტორიაზე ცოცხალი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების გამოყენების უსაფრთხოების უზრუნველსაყოფად და ადგენს ცოცხალი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირებისას უსაფრთხოების, ეტიკეტირების, შეფუთვისა და იდენტიფიკაციის პირობებს.

2. ამ დებულებაში გამოყენებულ ტერმინებს აქვთ „ცოცხალი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების შესახებ“ საქართველოს კანონით განსაზღვრული მნიშვნელობა.

3. დებულება ვრცელდება:

ა) საბაზრო ქსელში განთავსებისათვის განკუთვნილ ცოცხალ გენმოდიფიცირებულ ორგანიზმებზე;

ბ) ჩაკეტილ სისტემებში გამოყენებისათვის განკუთვნილ ცოცხალ გენმოდიფიცირებულ ორგანიზმებზე;

გ) რეექსპორტისა და ტრანზიტის შემთხვევაში - გარემოში ინტროდუქციისთვის განკუთვნილ ცოცხალ გენმოდიფიცირებულ ორგანიზმებზე.

4. ცოცხალი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირებისას, უსაფრთხოების, ეტიკეტირების, შეფუთვისა და იდენტიფიკაციის პირობების დაცვა სავალდებულოა ცოცხალი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების გამოყენების სფეროში საქმიანობის განმახორციელებელი პირებისათვის.

5. საქართველოს ტერიტორიაზე ნებადართულია იმ ცოცხალი გენმოდიფიცირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირება:

ა) რომლებიც საბაზრო ქსელში განთავსებისათვის რეგისტრირებულია ცოცხალი გენმოდიფიცირებული

ორგანიზმების ერთიან რეესტრში;

ბ) რომლებზეც გაცემულია ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმების ჩაკეტილ სისტემაში გამოყენების ლიცენზია.

6. იმ ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირება, რომლებიც განკუთვნილია გარემოში ინტროდუქციისათვის, დაიშვება მხოლოდ რეესპორტის ან ტრანზიტის შემთხვევაში.

მუხლი 2. ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირებისას, უსაფრთხოების, ეტიკეტირების, შეფუთვისა და იდენტიფიკაციის მოთხოვნები

1. ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირება უნდა მოხდეს სპეციალური სატრანსპორტო საშუალებებით ისე, რომ მინიმუმამდე იქნეს შემცირებული მათი გარემოში ინტროდუქციის შესაძლებლობა. აკრძალულია ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირება სხვა ტვირთთან ერთად.

2. ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირება ხორციელდება მხოლოდ იმ პირის/პირების თანხლებით, რომლებსაც აქვთ სპეციალური ცოდნა და ცოცხალ გენმოდულიზირებულ ორგანიზმებთან მოპყრობის პრაქტიკული გამოცდილება. აღნიშნული პირების გარდა, სხვა პირებისთვის ცოცხალ გენმოდულიზირებულ ორგანიზმებზე ხელმისაწვდომობა აკრძალულია.

3. ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმების ტვირთის ზუსტი რაოდენობის აღრიცხვისათვის, ტრანსპორტირებაზე პასუხისმგებელი პირების მიერ უნდა გატარდეს შესაბამისი ღონისძიებები იმისთვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს ტვირთის ტრანსპორტირებისას ან გადაცემისას დანაკლისის დაუყოვნებლივ გამოვლენა.

4. ტრანსპორტირების დასრულების შემდგომ, კონტეინერები, რომლებშიც განთავსებულია ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმები, უნდა იქნეს გასუფთავებული და/ან გაუვნებელყოფილი.

5. ჩაკეტილ სისტემაში გამოყენების მიზნით, ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირებისას, ტვირთის თანმხლებ დოკუმენტაციაში მითითებული უნდა იყოს:

ა) რომ ტვირთი ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმია და მისი ტრანსპორტირება ხორციელდება ჩაკეტილ სისტემაში გამოყენების მიზნით;

ბ) შესაბამისი საკონტაქტო პირის სახელი, მისამართი და სხვა ცნობები ტვირთის შესახებ დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად, აგრეთვე, იმ პირის სახელი და მისამართი, რომელსაც ეგზავნება ტვირთი.

6. საბაზრო ქსელში განთავსების მიზნით, ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმის ტრანსპორტირებისას, თანმხლებ დოკუმენტაციაში მითითებული უნდა იყოს:

ა) რომ ტვირთი შეიცავს ცოცხალ გენმოდულიზირებულ ორგანიზმებს და განკუთვნილი არ არის გარემოში ინტროდუქციისათვის;

ბ) შესაბამისი საკონტაქტო პირის სახელი, მისამართი და სხვა ცნობები ტვირთის შესახებ დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად.

7. გარემოში ინტროდუქციის მიზნით, ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირებისას (რეესპორტი/ტრანზიტი) ტვირთის თანმხლებ დოკუმენტაციაში მითითებული უნდა იყოს:

ა) რომ ტვირთი ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმია და განკუთვნილია გარემოში ინტროდუქციისათვის;

ბ) ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმის სახეობა და კონკრეტული მახასიათებლები;

გ) ცოცხალი გენმოდულიზირებული ორგანიზმისადმი უსაფრთხო მოპყრობის, მისი შენახვის, ტრანსპორტირებისა და გამოყენების წესები;

დ) შესაბამისი საკონტაქტო პირის სახელი და მისამართი, ტვირთის შესახებ დამატებითი ინფორმაციის მისაღებად;

ე) იმპორტიორისა და ექსპორტიორის სახელები/საფირმო სახელწოდებები და მისამართები. აღნიშნულ დოკუმენტაციას უნდა დაერთოს განცხადება იმის შესახებ, რომ ექსპორტიორმა შეასრულა ბიოუსაფრთხოების კარტახენის ოქმით გათვალისწინებული მოთხოვნები.

8. ცოცხალი გენმოდულირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირებისას, ეტიკეტირება უნდა მოხდეს ტვირთის გარეთა სათავსზე განთავსებული ეტიკეტით, რომელზეც მკაფიოდ იქნება მითითებული ტვირთის გამგზავნის სახელი/საფირმო სახელწოდება, მისამართი და საკონტაქტო ინფორმაცია, რათა შესაძლებელი იყოს მასთან დაკავშირება კონტეინერის დაკარგვის, დაზიანების, არასწორ მისამართზე მიტანის ან/და სხვა შემთხვევაში.

9. პერსონალი, რომელიც უშუალოდ მონაწილეობს ცოცხალი გენმოდულირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირების, შენახვის, რეალიზაციის სამუშაოების ორგანიზებას ან/და შესრულებაში, შერჩეული უნდა იქნეს იმ პირებისგან, რომელთაც გააჩნიათ სპეციალური ცოდნა, ცოცხალი გენმოდულირებული ორგანიზმების სფეროში მუშაობის პრაქტიკული გამოცდილება ან გავლილი აქვთ მომზადება ცოცხალი გენმოდულირებული ორგანიზმების უსაფრთხო გამოყენების საკითხებში.

10. საქმიანობის განმახორციელებელი უზრუნველყოფს ცოცხალი გენმოდულირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირების, შენახვის, რეალიზაციის სამუშაოების ორგანიზებას ან/და შესრულებაში მონაწილე პერსონალისთვის ცოცხალ გენმოდულირებულ ორგანიზმებთან უსაფრთხო მუშაობის ინსტრუქტაჟის ჩატარებას.

მუხლი 3. ცოცხალი გენმოდულირებული მიკროორგანიზმების ტრანსპორტირებისას, უსაფრთხოების, ეტიკეტირების, შეფუთვისა და იდენტიფიკაციის სპეციფიკური მოთხოვნები

1. ყველა პირი, რომელიც მონაწილეობს ცოცხალი გენმოდულირებული მიკროორგანიზმების (ნებისმიერი მიკრობიოლოგიური ორგანიზმი, უჯრედული ან არაუჯრედული, რომლის ზომა არის იმდენად მცირე, რომ შეუძლებელია მისი დანახვა შეუიარაღებელი თვალით და რომელსაც შეუძლია რეპლიკაცია ან გენეტიკური მასალის გადაცემა, მათ შორის, ბაქტერიები, სოკოები, ვირუსები, ვიროიდები, ცხოველური და მცენარეული უჯრედების კულტურა) ტრანსპორტირებაში, უზრუნველყოფილი უნდა იყოს შესაბამისი ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით.

2. ცოცხალი გენმოდულირებული მიკროორგანიზმების ტრანსპორტირება უნდა განხორციელდეს შემდეგი სამმაგი შეფუთვით:

ა) საწყისი სათავსი – წყალგაუმტარი ჰერმეტიკული კონტეინერი, რომელშიც მოთავსებულია ნიმუში. კონტეინერი გახვეულია იმ რაოდენობის აბსორბენტულ მასალაში, რაც აუცილებელია იმისთვის, რომ შთანთქმას მთელი სითხე, მისი დაქცევის შემთხვევაში;

ბ) მეორადი სათავსი – საიმედო, მტკიცე წყალგაუმტარი ჰერმეტიკული სათავსი, რომელიც იცავს საწყის სათავსს. შეფუთული საწყისი სათავსი თავსდება მეორად სათავსში. საწყის სათავსსა და მეორად სათავსს შორის დამატებით გამოყენებული უნდა იყოს აბსორბენტული მასალა;

გ) გარეთა გადასაგზავნი პაკეტი – გადასაგზავნი პაკეტი, რომელშიც უნდა მოთავსდეს მეორადი სათავსი, რათა დაცული იქნეს ის და მისი შიგთავსი ისეთი ზემოქმედებისგან, როგორცაა: ფიზიკური დაზიანება ან/და წყლის ზემოქმედება გადატანის დროს და სხვა ფაქტორები.

3. ეტიკეტი, რომელიც შეიცავს ინფორმაციას ცოცხალი გენმოდულირებული მიკროორგანიზმების დასახელებების, უსაფრთხოების კლასის, ტვირთის გამგზავნისა და მიმღების მონაცემებს, განთავსებული უნდა იყოს მეორადი და გარეთა სათავსების გარეთა ზედაპირზე.

მუხლი 4. ცოცხალი გენმოდულირებული მცენარეების ტრანსპორტირებისას, უსაფრთხოების, ეტიკეტირების, შეფუთვისა და იდენტიფიკაციის სპეციფიკური მოთხოვნები

1. აკრძალულია ცოცხალი გენმოდულირებული მცენარეების ან/და მათი ნაწილების შეუფუთავად ტრანსპორტირება.

2. ტრანსპორტირებისას, ტვირთის (ცოცხალი გენმოდულირებული მცენარე) ყოველ შეფუთულ ერთეულზე განთავსებული უნდა იყოს შესაბამისი ეტიკეტი, ცოცხალი გენმოდულირებული ორგანიზმის დასახელებისა და სარეგისტრაციო ნომრის მითითებით. ცოცხალი გენმოდულირებული მცენარეების ტრანსპორტირებისას

და შენახვისას, ყურადღება უნდა მიექცეს შეფუთვის მთლიანობას, რომლის დაზიანების შემთხვევაში, ცოცხალი გენმოდირეცირებული ორგანიზმები ხელახლა უნდა შეიფუთოს.

3. ცოცხალი გენმოდირეცირებული მცენარეების შეფუთვა უნდა უზრუნველყოფდეს:

ა) ცოცხალი გენმოდირეცირებული მცენარეების ან/და მათი ნაწილების დაკარგვის პრევენციას;

ბ) ცოცხალი გენმოდირეცირებული მცენარეებისგან პათოგენური ბაქტერიების გარემოში გამოთავისუფლების პრევენციას;

გ) სხვადასხვა ცოცხალი გენმოდირეცირებული მცენარეების ნაწილების ერთმანეთთან შერევის პრევენციას.

მუხლი 5. ცოცხალი გენმოდირეცირებული ცხოველების ტრანსპორტირებისას, უსაფრთხოების, ეტიკეტირების, შეფუთვისა და იდენტიფიკაციის სპეციფიკური მოთხოვნები

1. ცოცხალი გენმოდირეცირებული ცხოველების ტრანსპორტირება უნდა მოხდეს ცხოველების გადაზიდვის მოქმედი წესების შესაბამისად.

2. ცოცხალი გენმოდირეცირებული ცხოველები ტრანსპორტირებისას, მოთავსებული უნდა იყვნენ დახურულ, მყარ სათავსში და მათზე უნდა ხორციელდებოდეს მეთვალყურეობა, იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს ცოცხალი გენმოდირეცირებული ცხოველების გაქცევის პრევენცია.

3. ცოცხალი გენმოდირეცირებული ცხოველების ეტიკეტირება ხორციელდება მათზე ეტიკეტის ან სხვა მაიდენტიფიკირებელი (ამომცნობი) ნიშნის განთავსებით, რომელზეც აღნიშნულია, რომ ორგანიზმი წარმოადგენს ცოცხალ გენმოდირეცირებულ ცხოველს.

4. ცოცხალი გენმოდირეცირებული ცხოველების ეტიკეტირება უნდა მოხდეს ინდივიდუალურად - მიკროჩიპების, სვირინგების ან ყურზე ნიშანდების საშუალებით ან ეტიკეტის ცოცხალი გენმოდირეცირებული ცხოველის მოსათავსებელ კონტეინერზე განთავსებით.

მუხლი 6. ტრანსპორტირებისას, ცოცხალი გენმოდირეცირებული ორგანიზმის გარემოში არაგანზრახი (შემთხვევითი) გამოთავისუფლება (მოხვედრა)

1. ტრანსპორტირებისას, ცოცხალი გენმოდირეცირებული ორგანიზმის გარემოში არაგანზრახი გამოთავისუფლების შემთხვევაში, დაუყოვნებლივ უნდა განხორციელდეს ღონისძიებები ცოცხალი გენმოდირეცირებული ორგანიზმის ლოკალიზებისთვის, სათავსში დაბრუნებისა და/ან გაუვნებელყოფისთვის. ინციდენტის შესახებ დაუყოვნებლივ უნდა ეცნობოს ტვირთის გამომგზავნს, მიმღებს და საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს (შემდგომში - სამინისტრო).

2. ტრანსპორტირებისას, ცოცხალი გენმოდირეცირებული ორგანიზმის გარემოში არაგანზრახი გამოთავისუფლების შემთხვევაში, უნდა განხორციელდეს შემდეგი ღონისძიებები:

ა) ტერიტორიის იზოლირება;

ბ) ტერიტორიის დეკონტამინაცია (გაუვნებელყოფა/გარემოდან სრულად ამოღება) შესაბამისი საშუალებებით.

3. ცოცხალი გენმოდირეცირებული ორგანიზმებისგან ტერიტორიის გაუვნებელყოფის პროცესში გამოყენებული ყველა ხელსაწყო/სპეციალური დამცავი ტანსაცმელი, შემდგომ უნდა იქნეს დეკონტამინირებული.

4. ცოცხალი გენმოდირეცირებული ორგანიზმების ტრანსპორტირებაზე პასუხისმგებელმა პირმა თან უნდა იქონიოს:

ა) ინსტრუქციები დეკონტამინაციის შესახებ;

ბ) დეკონტამინაციისათვის აუცილებელი რეაგენტების საკმარისი რაოდენობა;

გ) დეკონტამინაციისათვის აუცილებელი სპეციალური დამცავი ტანსაცმელი;

დ) სხვა საჭირო აღჭურვილობა დეკონტამინაციის ჩასატარებლად;

ე) კომუნიკაციის საშუალება, რომელიც უზრუნველყოფს ცოცხალი გემოდიფიცირებული ორგანიზმის გამომგზავნთან, მიმღებსა და სამინისტროსთან კავშირს.

